

NOVA PRAVDA

GLASILO NARODNEGA DELAVSTVA

Za skupno delo

Naše delo mora služiti vsej narodni in državni skupnosti v korist in napredek

Ponovno smo že naglašali v našem listu, kako potrebna je naši mladini pravilna in res narodna življenjska vzgoja. Če hočemo doseči to vzgojo, moramo slehernemu posamezniku vcepiti v srce in dušo čut potrebe za skupno delo, ki pa nikakor ne sme biti sebično, temveč mora služiti vsej narodni in državni skupnosti v korist in napredek. Vsak posameznik mora biti prežet prepričanja, da je kot tak le skromen, a neizogiben in nepogrešljiv člen v dolgi verigi, ki predstavlja narod in človeško družbo vobče. Le v taki trdni, močno skovani skupnosti bo mogla ta veriga — narod — prenašati največje težave, nepravilnosti in dogodke brez strahu, da bi utegnili danes ali jutri pod neznanim in nepričakovanim pritiskom popustiti ali morda celo počiti. Zato nas mora voditi v vsem našem ravnanju in delu temeljito pravilo, da ne sme za nobeno ceno in pod nobenim vplivom popustiti niti en člen v naši narodni in državni verigi.

Drevo se upogiba, dokler je mlado. Tako je tudi pri človeku. Da vzgojimo našo mladino v novem in zdravem duhu tesnega sodelovanja vsakega posameznika z vsemi člani narodne skupnosti, ji moramo vcepiti v srce in pamet, v kri in meso veliko resnico, da so lepša bodočnost, ves napredek in varen obstoj nas vseh mogoči le tedaj, če se bomo odločno držali velikega gesla: «Eden za vse, vsi za enega!» Naša mladina je zdrava, vendar je še v rasti in razvoju; njo moramo še upogibati in naravnati k temu novemu, velikemu in plemenitemu cilju.

Stopamo z naglimi koraki v novo, usodno in še nejasno dobo. Zato je napačno za nas vse veljavni trenutek, da se kar najresneje posvetimo pravilni in edino mogoči narodni vzgoji naše mladine. Upati je, da bodo v nasledovanju tega vzvišenega cilja prenehale med nami vse strasti in nepotrebne razdvojenosti, ki morda nikdar niso bile tako neumestne in pogubonosne, kakor so prav danes.

Denar tuiskega prometa

Nevarnost, ki grozi našemu tuiskem prometu. Davčna bremena

Med našim narodom je postala že kar vsakdanja navada, da ljudje vseprek govore o tem, kako nam tujci s pomočjo svojega kapitala in svojih industrijskih podjetij odnašajo leto za letom v tujino ogromne vsote denarja, ki bi lahko ostal pri nas doma. O tem smo že o raznih priložnostih podrobneje spregovorili. Je pa še druga stran knjige o tujcih, ki prihajajo v našo državo.

Gre namreč za tuiski promet, potem katerega tujci tudi prinašajo denar v našo domovino in ga puščajo pri nas. Kako bi bilo treba pri nas dvigniti tuiski promet, o tem se je in se še vedno razpravlja v tisku in na najrazličnejših anketah in konferencah. Važno besedo pa je nedavno spregovorilo v tem pogledu tudi ljubljansko glasilo slovenskih gospodarskih krogov, ko je resno in odločno kritiziralo pretežno obdavčbo tuiskega prometa. Stojimo na pragu nastopajoče tuiske sezone, vendar je naši gostinski in hotelski obrati ne pričakujejo z nobenim veselim pri-

čakovanjem, temveč s skrbjo in strahom, ker obeta biti tako slaba, kakor še nikoli ni bila. Pomembni so v tem pogledu mednarodni politični dogodki bližnje preteklosti in črne sadanjosti. Dotok tujcev iz onih sosednjih evropskih držav, ki so nam dajale pretekla poveljna leta večino gostov, bo letos minimalen. Če hočemo navezati tujce na naše kraje, moramo v konkurenci s sosednjimi, tuiskoprometno naprednejšimi in popolnejšimi, pa znatno cenejšimi državami vse bivanje in življenje tujcev pri nas močno poceniti, kar pa bo spričo današnjih državnih in samoupravnih pretiranih davčnih in drugih obremenitev skoro nemogoče. Vse cene življenjskih potrebščin so se v Jugoslaviji tudi občutno dvignile in tuiskoprometna panoga našega narodnega gospodarstva ni bila deležna z nobene strani podpore in nobenih ugodnosti.

Zato bi bilo želeti in pričakovati, da se bodo odgovorni činitelji vsaj v zadnji uri zavedli nevarnosti, ki

Naše meje

Cement živih teles je tudi v časih strojev in bencina še vedno najkrepkejša obrambna črta

Večkrat slišimo trditev, da je problem naše severne meje v prvi vrsti socialen problem. Ta trditev dobi svoj poseben pomen in svojo veliko važnost posebno za oni narod, v katerem je narodnostno vprašanje eno samo veliko socialno vprašanje, vsi narodnostni problemi ena sama socialna bol. Številčno mal in gospodarsko slaboten narod, ki zaradi tega tudi na kulturnem polju marsikaj pogreša, mora vse svoje moči v prvi vrsti ali samo v prvi vrsti posvetiti potrebam svojega življenja, da si tako utrdi svoje gmotne postojanke, iz katerih se dvigajo vsi drugi temelji narodnega obstoja in napredka.

Politična svoboda in državna samostojnost nimata za narod življenjske važnosti in privlačnosti, ako ni s tem omogočeno in zagotovljeno uspešnejše prizadevanje za boljši košček kruha in za prijetnejši prostor pod soncem. Res je, da človek ne živi samo od kruha in mesa, on ne pije samo iz gospodarskih vrelcev, človek ima svojo moralno in etiko, svoje ideale in nazore, svojo vero in upanje, svojo ljubezen in udanost do naroda in ljudstva, iz katerega je izšel — človek je duhovno, ne samo telesno bitje. Človekovo življenje ne obvladajo samo gmotni pohlepi, ker je človek več, kot nerazumna žival v gozdih in v pečinah. Toda na dnu vseh hotenj in prizadevanj ostanejo kot večna gonilna sila le stremjenja po zagotovitvi življenjskega prostora na tej božji zemlji. Posameznik in narodi se pač zavedajo, da je tudi duhovno življenje ubito, ako je ubita telesna moč. Zato je resnica le eno: narodi bijejo prvenstveno boj samo za zemljo, za čim več črne zemlje, za gmotno obvladavanje sveta, za gospodarsko moč in obstoj. Zato je boj mrzel in brezobziren, ne pozna solzavosti ali obzirnosti; kar se lepega sveti okoli teh bojev, je samo zunanji okras, za prevvaro in omamo.

Borba vseh enako zasleduje samo en cilj: gospodarsko nadvlado močnejšega nad slabjšim. Gorje tistemu, ki otročje veruje v ideale ali ki misli, da divja boj proti boljševizmu, za demokracijo, za vero ali za samoodločbo narodov. V bistvu gre samo za oblast, za podjarmljenje slabjših, za uničenje slabih in življenja nesposobnih narodov, da postanejo sužnji za koristi velikih in hlapeci za tuje interese.

Žal so ti instinkti tudi za brezobzirnost notranje-političnih bojev v narodih najodločilnejši.

Narodna ali državna meja je bojna postojanka, za katero se bije boj dveh, treh ali več sil, ki hočejo zase izvojevati gospodarsko-politične ugodnosti. Eni napadajo, drugi se branijo dobro ali slabo.

Narodna meja je prvi obrambni zid, ki naj odbije tuje napade in ki ima nalogo, da zagotovi narodu tostran meje mirno in koristno življenje, ki naj bo posvečeno gospodarsko-socialni utrditvi in s tem kulturnemu napredku, z eno besedo: ohranitvi vseh bistvenih sestavin kulturnega naroda. Na narodni meji so neprestani vidni ali nevidni boji dveh interesnih skupin, večno puškarenje, večno čuvanje in straženje, večni nemir in neprestana opreznost. Naravno je zato, da vsak narod tej svoji živi in večni straži, ki njegovo zemljo brani noč in dan, hoče dati močne živce in mišice, toda še močnejšo in odpornejšo dušo, da ji bo poklic stražarja sladak, prijeten in da bo njena bojna razpoloženost vedno na višku. Cement živih teles je tudi v časih strojev in bencina še vedno najkrepkejša obrambna črta. Narodi, ki cenijo važnost svojih meja, izdajajo za obrambno sposobnost teh postojank obsežna in izredna gmotna in moralna sredstva. K najučinkovitejšim sredstvom spada socialna zadovoljnost in vsestranska socialno-pravna zaščita in velike možnosti gospodarskega razvoja obmejne prebivalstva, ki noč in dan simbolizira obrambno borbo vsega naroda za njegov obstoj.

grozi našemu tuiskem prometu, in olajšali nemudoma neznošljiva davčna bremena tuiskoprometnim podjetjem, ker bo sicer naš tuiski promet rapidno in katastrofalno

nazadoval. S taksami in novimi davščinami se tuiski promet ne pospešuje, temveč ubija, zlasti, če je šele v povojih in nerazvit, kakor je naš.

Usodna pogajanja

Razgovori med ministrskim predsednikom in dr. Mačkom. Optimistična javnost pričakuje uspešen zaključek zagrebških pogajanj še ta teden

Naloga sedanje vlade je, da pripravi pot za rešitev hrvatskega vprašanja, ki je pa prav tako slovensko, kakor srbsko vprašanje. Že ob priliki proračunske debate v skupščini je ministrski predsednik Cvetković izjavil, da se mora z reševanjem hrvatskega vprašanja pričeti z vso resnostjo in skrbnostjo. Sporazum mora biti res sporazum in ne diktat in upoštevati mora narodne posebnosti vseh pokrajin v državi. Pri takem vladinem programu se ne more ostati na pol pota. To tem manj, ker je že od vsega početka «Hrvatski dnevnik» zapisal, da Hrvati ne bi šli niti v koncentracijsko, a še manj v koalicijsko vlado, razen če bi šlo za vlado, ki bi izvedla že določeni sporazum. Torej vprašanje sporazuma ni moglo biti za vlado le stvar taktike, ampak, če ga je hotela že načeti, zadeva stvarnosti in velike odgovornosti.

Takoj po sprejetju državnega proračuna so se pričeli v Zagrebu med ministrskim predsednikom Cvetkovićem in dr. Mačkom razgovori. Dr. Maček se je razgovarjal s predstavnikom vlade v imenu bivše HSS in v sporazumu z združeno opozicijo. Po zadnjih razgovorih ta teden je bil izdan komunike, v katerem se naglašja, da sta tako dr. Maček kakor Cvetković drug drugemu izročila predloge za konkretno rešitev hrvatskega vprašanja in dosegla soglasje v tem, da te predloge prouče na obeh straneh, to je pri HSS s sodelovanjem združene opozicije in pri vladi.

O poteku pogajanj pišejo tako hrvatski kakor srbski listi zelo optimistično. Kakšni so predlogi, ki so se v teku razgovorov izmenjali, javnosti ni znano. Hrvatski «Obzor» piše, da obstoja nekoliko alternativnih predlogov, kateri se nanašajo na spremembe, ki se dajo v glavnem izvesti že v okviru sedanje ustave.

V Zagrebu se stalno posvetujejo prvaki HSS in SDS, v Beogradu pa zboruje Združena opozicija. Oboji proučujejo potek razgovorov in predloge, ki so že postavljeni. Posvetovanju Združene opozicije se udeležuje tudi posebni odposlanec dr. Mačka.

Vsa država z veliko nestrpnostjo pričakuje zaključek razgovorov in iskreno želi, da bi prišlo do popolnega sporazuma in to takoj, skrajni čas je!

Duh volje in podjetnosti

Kaj vse je ustvaril kralj avtomobilov Henry Ford

Kljub vsemu pospeševanju in napredku šolstva, zlasti strokovnega, smo v naši domovini še daleč za drugimi, naprednejšimi in prosvetljenejšimi narodi sveta. Naš delovni človek je še danes pretežno navezan na samoizobrazbo, ki mu je pa spričo slabih materialnih razmer v marsikaterem pogledu otežkočena ali sploh onemogočena, ker pač nima sredstev za nabavo potrebnih knjig, časopisov in drugih pripomočkov. Veliko kulturno poslanstvo leži v tem pogledu pri nas na ljudskih knjižnicah, delavskih čitalnicah, ljudskih vseučiliščih in poljudnih predavalnicah ter delavskih prosvetnih društvih.

V svetu in življenju pa imamo nešteto svetlih vzgledov, kako so posamezniki s trdno voljo in samoizobrazbo, seveda v ugodnih priložnostih in razmerah, pa z neizmerno požrtvovalnostjo dosegli take uspehe, kakršnih nešteti drugi ljudje ob vseh razpoložljivih sredstvih in z visoko strokovno izobrazbo niso mogli doseči. Tak izreden primer je veletovarnar avtomobilov, «avtomobilski kralj sveta» Henry Ford. Rodil se je 30. julija 1863 kot sin preproste kmečke družine. Svojo karijero je pričel kot vajenec v neki delavnici Edisonove družbe, v kateri je kmalu zavzel eno vodilnih mest. Kot sin kmeta je imel ambicijo, da ustvari čim cenejšo pogonsko silo za poeno-

stavljenje kmetovalstva. Obenem je želel ustvariti kar najbolj dovršen in cenen avtomobil. Polnih 20 let je proučeval svoj načrt in ga leta 1903. tudi uresničil ter pozneje leto za letom vedno bolj izpopolnjeval. Produkcija njegovih avtomobilov je neprestano naraščala. Leta 1903. je izdelal 195 avtomobilov, leta 1912. že 181.000, leta 1919. je dvignil produkcijo na 1.074.000 in leta 1923. že na dva milijona avtomobilov. Danes se izdelava v Fordovih podjetjih, v katerih je poleg tisočeri inženirjev zaposlenih nad 180.000 delavcev, vsak dan po 7000 raznovrstnih avtomobilov in drugih motornih vozil. V svojih tovarnah izdeluje Ford prav vse, kar potrebuje v svojem obratu, od železnih in jeklenih delov preko usnatih oblog do okenskih stekel in gumastih koles. Vse to je ustvaril človek, ki je stopil v življenje kot strojnoključavničarski vajenec.

Njegov in drugih podobnih pionirjev tehničnega napredka vzgled nas nauči marsičesa. Posnemanje take izredne volje, samoizobrazbe, delavnosti in požrtvovalnosti ne more nikomur škodovati. Z nezlomljivo voljo in energijo ter z odločno vero v uspeh se dajo doseči uspehi, katerim se divi ves svet. V industrijskem pogledu pa je Jugoslavija še danes isto, kar je bila Amerika v prejšnjem stoletju.

Ampak stvar je taka, da pridejo pametni ljudje zmerom prezgodaj; zakaj če bi prezgodaj ne prišli, bi ne bili več tako pametni.

(Iv. Cankar)

Razgled po svetu

Apel velike Amerike

Presenetljiva zasedba Albanije je Anglijo in Francijo dovedla do hitrejših odločitev o mednarodnih oprasanjih. Obe državi sta slovesno prevzeli obvezo, da jamčita z vso svojo oboroženo močjo za nedotakljivost Grčije in Romunije. Tudi Amerika je spregovorila odločnejšo besedo. Pred skupščino osemerske unije je predsednik Roosevelt obsodil sanje o zavzetju sveta, kot smešen zločin, ko je poudaril, da ameriški mir ni posledica slabosti. Amerika je pripravljena ta mir tudi braniti. Nekaj dni po tem govoru je predsednik Roosevelt s posebno poslanico pozval Hitlerja in Mussolinija, da dasta obvezno zagotovilo preko 30 državam v Evropi in Aziji, da jih ne bosta napadla, ne kakorkoli drugače okrnila njihovo neodvisnost. Te garancije naj bi trajale 10 let. Če na to pristane, bo Roosevelt sam posredoval med njimi in ostalimi državami, da bodo tudi one dale njima enake garancije. V omenjenem času pa naj bi na posebni konferenci dosegle razorožitev sveta in ureditev vseh glavnih gospodarskih problemov, tako, da bi se surovine pravično porazdelile med vse narode. Na konferenci bi sodelovale tudi Zedinjene države. Rooseveltova poslanica je bila sprejeta z velikim navdušenjem v Angliji in Franciji, pa tudi male države so z zadovoljstvom sprejele inicijativo močne Amerike za ohranitev miru. Nemški in italijanski tisk pa odklanja mirovni predlog Amerike in poudarja, da igra Roosevelt le igro novega Wilsona. Roosevelt hoče vrniti srečo svetu, potem ko ga je dovedel do strahovanja in hoče vzpostaviti mir potem, ko je ustvaril eno izmed najstrašnejših vojnih razpoloženj. Rooseveltova poslanica ima le namen, da odvrne pozornost od mržnje, ki jo širijo demokratske države in da zakrije pravi namen okroževalne politike, ki jo izvajata Anglija in Francija. Rooseveltov predlog torej ni naletel na prijazen sprejem tam, kamor je bil naslovljen. Posebnost Rooseveltovega apela je pa navzlic temu velika, ker so se Zedinjene države že vnaprej opredelile, koga bi smatrale za krivca vojnega konflikta, če ne bi sprejel njihovega posredovalnega predloga. Zedinjene države vedno bolj jasno zapuščajo rezervo, ki so jo še pred nedavnim časom propagirale, da se v evropske zadeve ne vtikajo. Sedaj že prihajajo s konkretnimi predlogi, kako se naj reši evropski problem in kdo in pod kakšnimi pogoji lahko računata na njihovo sodelovanje.

«Völkischer Beobachter» je objavil članek o angleški politiki okroževanja držav, ki spadajo k osi Berlin—Rim in pri tem še poudaril, da se razen Poljske do danes še ni priključila Angliji nobena evropska država. Posebno balkanske države so ostale rezervirane. Zanimivo pa je — tako piše vodilni nemški dnevnik — pregledati vojaško moč držav, okoli katerih se spletajo angleška prizadevanja. V članku navaja nemški list, da razpolaga Poljska s 660 aeroplani in s 110 hidroavijoni. Mornarica razpolaga s šestimi bojnimi ladjami in tremi podmornicami (tri so še v gradnji). V vojni razpolaga Poljska s 60 divizijami, ki štejejo 3,6 milijona mož. — Romunija ima v mirni dobi 186.000 vojakov, 15.000 orožnikov in 16.000 obmejnih čet. Za primer vojne bi razpolagala Romunija z 1,6 milijona možmi. Vojna mornarica razpolaga s štiriimi vojnimi ladjami in eno podmornico (dve se grade). — Bolgarija bi za primer vojne lahko razpolagala s 150.000 opremljenimi možmi. — Ko govori nemški list o jugoslovanski vojski, pravi, da se je jugoslovanska

vojska kvalificirala že v mnogih bitkah. Tudi danes je jugoslovanska vojska najboljša na evropskem jugoistoku. Za primer vojne razpolaga Jugoslavija z najmanj 1,5 milijona možmi. — Na koncu svojega članka navaja «Völkischer Beobachter», da bi Grčija za primer vojne razpolaga s 600.000 opremljenimi vojaki. Avijonov ima Grčija 600. Mornarica je precej močnejša in šteje 50 bojnih ladij in 12 podmornic. Več ladij je pa v gradnji.

— **Ministri na potovanju.** Romunija ima sicer zagotovilo Francije in Anglije, da sta pripravljena braniti njene meje pred napadalci, vendarle romunska zunanja politika noče opustiti nobene prilike, da z osebnim posredovanjem razčisti vsa nesoglasja, ki bi imela vplivati na njen položaj v Srednji Evropi. Romunski zunanji minister je pravkar na krožnem potovanju po Evropi in bo obiskal Berlin, Bruselj, London in Paris. Tudi madžarski zunanji minister je odpotoval v Rim, da z italijanskimi državniki prouči mednarodni položaj. Na seji fašistične zbornice je pa izjavil italijanski zunanji minister, da se sestane v Benetkah z jugoslovanskim zunanjim ministrom. Vsa ta ministrska potovanja so nesporno od velike važnosti za nadaljnji razplet mednarodne situacije, ki je gotovo resna, spričo dejstva, da je večina evropskih držav v vojni pripravljenosti. Dokler so še možni razgovori, smo še vedno lahko optimisti, da bodo narodi obvarovani najhujše vojne nesreče.

— **Českoslovaški kongres.** Pod pokroviteljstvom bivšega predsednika dr. Beneša se je vršil v Zedinjenih državah kongres vseh českoslovaških organizacij, ki je izvolil narodni svet. V Ameriki so organizirali Čehi veliko propagando za svojo domovino. Znano je, da je Masaryk baš v Ameriki postavil prve temelje českoslovaški republiki, kateri je tudi Amerika prva priznala samostojnost.

— **Nemška vojska** bo po poročilih angleških časopisov porazdeljena takole: 38.000 mož odpotuje po morju v Klajpedo in Vzhodno Prusijo, 72.000 mož na severno nemško-poljsko mejo pri koridorju, 220.000 mož na osrednji in južni del nemško-poljske meje, 350.000 mož na holandsko mejo, 430.000 mož na francosko mejo, 100.000 mož na južno mejo in v Italijo, 38.000 mož pa v italijansko Libijo. Tem 1.248.000 možem je treba prišteti še oddelke aktivnih čet, ki so deloma že razvrščene na mejah ali v njihovi bližini.

— **Narodno premoženje.** Pojem «narodno premoženje» obsega, kakor je znano, naravne sile, vloženi kapital, sadove dela in porabo življenjskih potrebščin posameznih narodov na svetu. V letošnjem drugem zvezku znanstvene revije «Živi atlas. — Mi in svet», ki izhaja v redakciji dr. F. Štule, profesorja trgovske akademije v Pragi, ob sodelovanju statističnih, geografskih, narodno-gospodarskih in tehničnih strokovnjakov, je objavljen interesanten pregled narodnega premoženja najvažnejših držav sveta. — Po navedbah tega atlasta znaša skupna višina svetovnega narodnega premoženja okrog 190 milijard funtov šterlingov ali v naši veljavi okrog 45.600 milijard dinarjev. Delež samih Združenih severnoameriških držav znaša eno tretjino, to je 53 %, delež angleškega imperija 16 %, delež Anglije same 8 %, za njo prihaja Sovjetska Rusija skoro z 8 %, Nemčija s 7 %, Francija s 6 %, Kitajska s 4 %, Japonska s 3 % in naposled Nizozemska, Španija in Italija, vsaka z 2 %. Teh deset držav torej drži štiri petine celotnega narodnega premoženja na svetu.

TEKOM TEDNA *Pred volitvami*

Pozabljeni stanovi

Usoda, posebne osebnosti, zvezle in slučajni toki življenja postavljajo na čelo naroda ljudi, ki so poklicani, da imajo v svojih rokah odločilno iniciativo o vsem, karkoli se zgodi v javnem življenju. Izvoljeni in poklicani so, da izvršujejo sveto in vzvišeno poslanstvo v narodovem življenju. Zgrešili so pa svojo pot, če se pri svojem udeleževanju vedno in vedno ne zavedajo, da so tudi drugi produktivni stanovi, ki sicer niso tako vidni in blagodejnih naslovov, vsaj tako važni za napredek naroda, kakor oni, ki so na vodilnih in najodličnejših mestih. Prav bi bilo, da bi se vsaj včasih zavedali svoje nepomembnosti, ki bi nastopila takoj, kakor hitro bi odpovedalo udeleževanje onih, ki morajo mnogokrat stati bolj v ozadju, samo da je v prvih vrstah dovolj prostora za tako imenovane vele-možje. Na misel nam prihajajo besede, ki jih je napisal že v osemnajstem stoletju član francoske poslanske zbornice: «Pomislite, da bi jutri umrli vsi advokati, igralci, davkarji, novinarji, pisatelji, filozofi, bančniki in pa mi, člani te poslanske zbornice. Gotovo bi nastala velika žalost v vsej državi, ker so Francozi ljudje dobrega srca. Ko pa bi to preboleli, bi nadaljevali svoje življenje povsem normalno. Vsekakor pa bi jim naposled bilo precej lažje, ker bi bili pač med onimi, ki bi pomrli, tudi premnogi, ki so jim življenje pogosto zagrenili. Pomislite pa tudi, da bi umrli vsi mlinarji, peki, graditelji cest in hiš, konstrukterji strojev, zdravniki, inženirji, kemiki, neštivilni delavci itd. V 24 urah bi se silno boleče občutilo, da manjkajo in življenjski tek naše zemlje bi se ustavil.» — Še dandanes je v teh besedah mnogo resnice, in prav nič ne bi škodilo, če bi jih tudi tako imenovani izvoljenci naroda vsaj sem in tja imeli v mislih. Vrednote «pozabljenih» stanov bi močno narasle in narodu bi se bolje godilo kakor danes.

— Pokroviteljstvo nad letošnjim sokolskim zletom v Ljubljani je prevzel Nj. Vel. kralj Peter II. Zlet se bo vršil na Vidov dan in bo združen s proslavo 70letnice prvega sokolskega društva.

— Darilo kraljice Sokolicam. Nj. Vel. kraljica je izročila Sokolicam posebno dragoceno zastavo kot prehodno nagrado pri tekmah višjih od delkov članic SKJ.

— Predlog za zvišanje minimalnih mezd je predložila Delavska zbornica banski upravi. Delavska zbornica utemeljuje svoj predlog s tem, da so se gospodarske razmere od 1. avgusta 1937, ko je bila uveljavljena odredba, zelo izpremenile in so zlasti narasli stroški za preživljanje. Delavska zbornica predlaga namesto dosedanje deljene minimalne mezde, ki znaša za delavstvo nad 18 let od 2—3 din po kraju in stroki, da se uvede minimalna mezda enotno s 3 din na uro za vse delavstvo nad 18 let. Tudi ostale banovine so uvedle enotno minimalno mezdo. Tudi opozarja na razne spoznanje v zadnjem času, kjer so bile določene višje mezde. Nadalje predlaga Delavska zbornica, da se uvede tudi minimalna odškodnina za vaje, ker so vaje v drugem in tretjem letu učne dobe že redno zaposleni pri produkciji. Na osnovi predloga Delavske zbornice je pričakovati, da bo banska uprava v kratkem zaslišala tudi delodajalske organizacije za mne-

nje in bo potem izdala novelirane odredbe o minimalnih mezdah v naši banovini.

— Iz kaznilnice v Lepoglavi je bilo odpuščenih večje število političnih obsojencev. Med drugimi sta bila izpuščena tudi Jurij Rukavina in ing. Gjorgjević iz Beograda, ki sta bila obsojena na smrt in pozneje pomilostljena na dosmrtno ječo.

— Industrija v Beogradu. Poročali smo že, da uživa industrija v Beogradu v sorazmerju z drugimi pokrajinami v državi velike olajšave. Beograd z okolico je samostojno upravno področje, banovini enako. Zato se plačujejo v Beogradu le občinske davščine, ki so obenem tudi banovinske davščine. Davčna obremenitev je iz naslova samoupravnih davščin le enkratna. Razumljivo je, da zato tudi industrijskim podjetjem konvenira obratovanje na področju beograjske občine. Tudi iz Slovenije že silijo podjetja v Beograd. Kako narašča industrija v Beogradu, naj povedo te-le številke. Leta 1919. je imel Beograd 67 industrijskih podjetij, leta 1925. že 99. Tik pred nastopom krize je bilo v prestolnici 157, leta 1932. že 156 industrijskih obratov. Leta 1935. je število industrijskih podjetij naraslo na 173, lani na 250 obratov, ki zaposlujejo 15.000 delavcev.

— Novosadski «Dan» poroča, da je na skupščini «Kulturbunda» v svojem govoru predstavnik Nemcev v Bački dejal, da je prinesla Jugoslavija osvobojenje tudi Nemcem in da je dolžnost Nemcev, da se rane ob ramenu bore s Srbi za svojo svobodo.

— Hutterjeva tekstilna tovarna v Mariboru gradi nove tovarniške objekte (kotlarstvo in vodno čistilno napravo), ki so preračunani na 1,9 milijona dinarjev.

— Bata, jugoslovanska tovarna obutev in gume izkazuje za leto 1938. čisti dobiček v višini 6,29 milijona dinarjev, nasproti 4,59 milijona dinarjev v prejšnjem letu.

— Velika obrtniška razstava se bo vršila v Ljubljani v začetku meseca oktobra.

— V novi delniški družbi, katere lastnina je mariborska tekstilna tovarna Doctor in drug, je v upravnem odboru med drugimi tudi mariborski župan dr. Juvan.

— Prve železniške lokomotive so zgradili v tovarni v Slavovskem Brodu. Zgrajenih je bilo 10 lokomotiv, ki so se na prvi poskusni vožnji sijajno obnesle.

— Opuščeni tekstilci. Tekstilna tovarna v Košakih je odpovedala 120 delavcem. Tovarna je utemeljila odpust s tem, da ne more nabaviti surovin.

— Prvi transport 700 prekmurskih sezonskih delavcev bi moral odpotovati v Nemčijo že 3. aprila. Po krivdi nemških oblasti, ki niso dale na razpolago zadostnega števila vagonov, je prvi transport sezonskih delavcev odpotoval šele 13. aprila. Drugi transport delavcev je odpotoval 17. aprila. Bilo je 854 delavcev.

— Število državnih nameščencev stalno narašča. Leta 1937/1938 je bilo v državnem proračunu predvidenih 416.663 državnih nameščencev in upokojencev, leta 1938/39 pa že 450.738. Posebno velik problem za državni proračun so pokojnine, ki so zadnjih deset let narasle za 85,7 %, to je od 626 milijonov na 1163 milijonov dinarjev. Veliko število mladih upokojencev je povzročila nesmiselna partizanska politika. Pravilo bi moralo biti, da pred potekom polne službene dobe ne more biti nihče upokojen, če ni bolan ali ni invalid.

V najkrajšem času se izvrše volitve obratnih zaupnikov. Vse podružnice NSZ in drugi naši zaupniki morajo brez odloga na delo, da ne bo zamujen ne en dan. Pri volitvah obratnih zaupnikov pokažimo, da je narodno delavstvo disciplinirano in zavedno. Pokažimo, da nismo le ohranili svoje dosedanje postojanke, ampak da smo pridobili še nove. Kolikor glasov bomo dobili, toliko bomo veljali. Kjerkoli so v podjetjih narodni delavci, prav povsod morajo postaviti kandidatne liste. Tudi v podjetjih, kjer se doslej ni volilo obratnih zaupnikov, se v mesecu maju izvedejo volitve. Vse zaupnike pozivamo, da naj se takoj pismeno ali še bolje ustno obrnejo na predstavnike NSZ, kakor hitro bi jim ne bilo kaj jasnega v zadevi volilnega postopka.

Z rešitvijo ministrstva socialne politike in narodnega zdravja z dne 30. januarja 1939, VI. št. 6559 so bile volitve obratnih zaupnikov za tekoče leto izjemoma preložene na mesec maja. Točka 2. omenjene rešitve določa, da se bodo v sezonskih in novoustanovljenih podjetjih še nadalje vršile volitve po odst. 2 čl. 2 navodil za volitve delavskih in nameščenskih zaupnikov. Torej ostane tudi po navedeni ministrijski rešitvi še nadalje v veljavi določba, da se izvzamejo od določil 1. odstavka čl. 2. «navodil» sezonska in novoustanovljena podjetja, ki bi začela obratovati po mesecu januarju vsakega leta.

Ker pa za tekoče leto ni bilo rednih volitev v mesecu januarju in se bodo ista izvedla šele v mesecu maju, je razumeti točko 2. omenjene ministrijske rešitve tako, da smejo delavci sezonskih in novoustanovljenih podjetij za tekoče leto voliti svoje zaupnike tudi po roku rednih volitev, t. j. po mesecu maju odnosno takrat, ko začnejo po tem roku obratovati.

V letu 1938. izvoljeni zaupniki, ki so v mesecu januarju t. l. prijavili svoje volilne odbore, je te kr. banska uprava potrdila in določila volilne dneve v mesecu maju. Volilni odbori naj skrbijo za to, da volitve pravočasno in skladno z določenimi dnevi volitev razglasijo. — Zaupniški zbori v letu 1938. izvoljenih zaupnikov, ki do sedaj še niso prijavili svoje volilne odbore, naj to nemudoma store.

V podjetjih pa, kjer delavci do sedaj niso volili svojih zaupnikov in jih nameravajo v tem letu izvesti, naj si takoj nabavijo potrebne tiskovine in izvršijo do meseca maja vse predpriprave, tako da bo tekom meseca maja volilni postopek zaključen.

Kako se naj izvedejo volitve delavskih zaupnikov v posameznih obratih, je razvidno iz navodil, ki se dobe pri Delavski zbornici. Navodila in volilni material se pa lahko dobi tudi pri Narodno-strokovni zvezi.

Izredno važno je, da izvolijo letos vsi obrati obratne zaupnike, tudi oni obrati, ki doslej niso še imeli zaupnikov. Seveda je pa za obratne zaupnike kandidirati najsposobnejše delavce, ki uživajo polno zaupanje svojih tovarišev v obratu.

— Tragedija. V št. Pavlu pri Preboldu je Jože Vedenik ustrelil sebe in svojo zaročenko Pavlo Mak. Oba sta bila zaposlena pri Westnu v Celju.

— Žrtev nesreče. V trboveljskem rudniku se je ponesrečil rudar Unetič. Unetiča je zasulo in mu je plazovje zlomilo tilnik.

— Zavetišče za otroke. V Ljubljani-Zgornji Šiški je mestna občina otvorila zavetišče, kjer dobi dnevno oskrbo 60 otrok.

Voli se obratne zaupnike tajno, z listki in po proporcionalnem sistemu. Na volilce se ne sme izvajati noben pritisk. Volilnemu opravilu lahko prisostvuje odposlanec Inspekcije dela in odposlanec Delavske zbornice.

Zakonita določila predpisujejo, da delodajalci ne smejo odpuščati, niti preganjati delavskih zaupnikov zaradi pravilnega izvrševanja njih dolžnosti.

Zaščita delavskih zaupnikov sicer ni popolna, vendar so pa zakonska določila že tako obsežna, da se delavskim zaupnikom ne more goditi posebna krivica zaradi izvrševanja njihove odgovorne funkcije.

Praviloma mora zaupnik izvrševati svoje funkcije izven službenega časa. Za primer pa, da po naravi posla to med službenim časom ne bi mogel izvršiti, izvrši delo med službenim časom in mora biti plačan, kakor da bi ta čas delal v obratu. Obratnemu zaupniku se tekom njegove funkcijske dobe tudi ne more odpovedati službe, ne da bi se odpoved s tehtnimi razlogi, ki se nanašajo na funkcijo obrata samega, prepričevalno utemeljila. Prepovedan je odpust ali preganjanje zaupnika samo zato, ker je vršil naloge, ki mu jih predpisuje zakon.

Za zaščito delavskih interesov so v vsakem obratu zaupniki potrebni. Kar se mnogokrat delavcem nikdar ne posreči, lahko dosežejo obratni zaupniki. Potom obratnih delavskih zaupnikov pride do izraza enotna volja delavstva, katere trajno noben delodajalec ne more prezirati.

Ali verjamete, ali ne?

— da najdejo v dravski banovini skoro vsak teden kak »nov« starinski grob,

— da potem takem leži dravska banovina na velikem pokopališču,

— da je stari dr. Milan Vidmar še vedno najmladostnejši šahist v Jugoslaviji,

— da bodo na Gorenjski železniški progi napravili izogibašča za vlake po vzorcu, ala ljubljanski tramvaj,

— da so naši politiki najbolj zadovoljni takrat, kadar se ne vrše seje,

— da je pomlad čas ljubezni; toda kakor je videti, se je letošnja izneverila svoji tradiciji,

— da je prepovedano misliti o bodočnosti evropskih meja,

— da bo vsako nasilno dejanje ob pravem času kaznovano,

— da je bil Napoleon I. drug gospod, kakor pa vsi njegovi oponašalci,

— da sije zadnje čase čudovito čisto sonce,

— da to drži, da je za soncem dež in za dežjem sonce,

— da naprosamo svoje naročnike, da nakažejo naročnino za prvo polletje leta 1939.

Iz naših delavskih krajev Na vprašanje - odgovor

Jesenice

Zborovanje podružnice Narodne strokovne zveze se vrši v nedeljo dne 25. t. m. ob pol deseti uri dopoldne v prostorih Sokolskega doma. Podana bodo poročila o položaju delavstva pri KID in drugod, kakor tudi o zasedanju skupščine Delavske zbornice in organizacijskem delu.

Tovariši! Dolžnost vseh je, da se zborovanja v polnem številu udeležite.

Maribor

Stavbinskim delavcem! Današnja številko lista smo poslali vsem članom, tudi takim, ki se vodijo še v seznamu kot brezposelni. Prihodnji številko lista pa dobijo samo oni, ki medtem plačajo članarino. V bodoče bodo redno dobivali list samo redno plačujoči člani in sicer oni, III. razreda štirikrat mesečno, oni II. razreda pa samo dvakrat mesečno. Člani II. razreda, ki doplačajo mesečno še dva dinarja, dobijo list štirikrat mesečno. Povejte to drug drugemu. Prihodnji mesec se bodo vršile volitve obratnih zaupnikov. Takrat storite vsi svojo dolžnost in volite plavo listo. Informacije o volitvah dobite v tajništvu NSZ med uradnimi urami od 8—12 in od 15—19. ure. Javite se v tajništvu.

Volite obratnih zaupnikov. Odbor podružnice je na svoji zadnji seji sklenil, poživiti akcijo za volitve obratnih zaupnikov. Vse predpriprave se imajo izvršiti do konca meseca. Že izvršene predpriprave se imajo spopolniti. Ne nasedajte glasovom po tovarnah, ki pravijo, da volitev obratnih zaupnikov ne bo, ker tako želijo člani neke organizacije. Volitve so razpisane in se bodo vršile. Zato vsi pripravljene in na delo!

Kdor ljubi petje naj se takoj prijavi v pevski zbor naših stavbincev. Prijave sprejemajo zaupniki in tajništvo NSZ, Sodna 9-III. Prijaviti se je takoj, ker se pozneje pevci ne bodo sprejemali.

Zbor malih tamburašev se je v zimskem času izbojno izvežbal in je sedaj pripravljen za nastope. Podružnice NSZ, ki želijo, da nastopajo naši mali tamburaši v njihovem kraju, naj to željo sporočijo našemu tajništvu, ki bo ukrenilo potrebno za gostovanje. Zbor je dobro uvežban in izvaja lahko samostojen koncert. Povabite naše malčke pred vas, da jih slišite.

Mežica

Članski sestanek podružnice se je vršil v nedeljo dne 16. t. m. Obisk sestanka je bil zelo zadovoljiv. Sestanek je otvoril tovariš predsednik Mlakar Miloš, ki je podal izčrpno poročilo o delovanju Narodne strokovne zveze in še posebej objasnili njen pomen v pre-

davanju »Zakaj sem član Narodne strokovne zveze«. Priglasilo se je tudi pet novih članov gradbenega podjetja g. Potočnik Jurija iz Mežice, kateri so izvolili svojega zaupnika pri tem podjetju v osebi tov. Stane-ča Luko. Na tem sestanku se je tudi določil dan našega prvega peš izleta in sicer se je določila zadnja nedelja v mesecu t. j. 30. aprila v št. Danijel. Pozivamo vse naše člane in prijatelje, da se tega izleta v polnem številu udeležijo in pripeljejo seboj tudi svoje žene in otroke. Zbirališče izletnikov bo ob 7. uri zjutraj pri tovarišu Blatnik Ivanu, odkoder bomo skupno krenili k Sv. Danijelu.

Žiri

Ker je čevljarstvo delavstvo dobilo odpooved sporazuma in ker je faktično od 14. aprila brez kolektivne pogodbe, je bilo treba storiti vse, da to delavstvo čim prej dobi ponovno svoj delovni sporazum in s tem urejene delovne razmere, ki so neogibno potrebne za vsak dober odnos in napredek podjetja, kakor tudi za dobro sožitje delavca in delodajalca.

Pogajanja za sklenitev novega sporazuma so se pričela 19. t. m. in upamo, da se bodo ugodno razvila in da bo delavstvo čim prej prišlo do kolektivne pogodbe, katera bo pametno in pravično urejala delovne odnose in se bo s tem pričelo zopet normalno in složno delo, kar bo v korist delodajalca in delojemalca. Delodajalci so predlagali svoj osnutek, v katerem je razvidno, da v glavnem žele spremeniti postavko, ki govori o deputarnih dajatvah. V ostalem pa oni ne zahtevajo bistvenih sprememb. Iz tega je razvidno, da žele delodajalci delovni sporazum, ki je bil sklenjen leta 1936. in dodatek k temu delovnemu sporazumu, ki je bil sklenjen l. 1938. poslabšati, dočim na drugi strani vidimo, da so se življenjske razmere bistveno spremenile in da bi moralo biti delavstvo boljše plačano, kot pa je bilo leta 1936—1938. Toda pri vsej stvari gre prav za malenkostno vsoto in se zato čudimo, da so delodajalci sploh odpoovedali ta sporazum. Narodna strokovna zveza pa je predložila osnutek in je mišljenja, da bi bilo dobro, da bi se sprejela okvirna kolektivna pogodba za vse delodajalce, dočim bi se tarifne postavke postavile za vsako podjetje posebej in bi se tudi za vsako podjetje posebej odpoovedale, oziroma izpreminjale po priliki in razmerah, ki so v dotičnem podjetju. Tudi ZZD ima svoj predlog, toda njihovega stališča zaenkrat ne vemo in se bo pokazalo na pogajanjih. Kako bo vsa stvar potekla, ne vemo, upamo pa da je razpoloženje na obeh straneh tako, da se čim prej pride do sporazuma. O nadaljnjih akcijah bomo poročali.

Zborovanje gospodinjskih pomočnic

V nedeljo, dne 16. aprila 1939. je zborovala v Delavski zbornici Zveza gospodinjskih pomočnic. Zborovanja se je udeležilo lepo število članstva s požrtvovalno voditeljico gđ. Petričevno na čelu. Navzoči sta bili tudi članici nadzornega odbora ga. Kroftova in ga. Gašperlinova, kot zastopnica Jugoslovanske ženskega saveza, sekcije za Slovenijo se je zborovanja udeležila ga. Govekarjeva, Narodno strokovno zvezo, v katero je včlanjeno društvo gospodinjskih pomočnic, pa je zastopala ga. Plutova.

Zveza gospodinjskih pomočnic je po svoji zamisli prepotrebno društvo. Saj ima interese ščititi tisto vrsto uslužbenstva, ki je običajno podvrženo slabši ali dobri volji gospodinje. To so naše gospodinjske pomočnice.

Združene organizacije si skušajo na vse mogoče načine utrditi in zagotoviti svoje upravičene zahteve po izboljšanju svojega položaja. Občni zbor je pokazal, da je zveza gospodinjskih pomočnic na pravi poti in je treba le malo več razumevanja pri pomočnicah samih na eni in pri gospodinjah na drugi strani. S potrebno izobrazbo, ki bi jim bila dana in raznimi predavanji ter samostojnim delom, bodo gospodinjske pomočnice združene v Zvezi gospodinjskih pomočnic zastopane v tisti stopnji človeške družbe, ki jim faktično pripada.

Z željami po skupnem delu in razumevanju celokupne javnosti za to važno socialno ustanovo je bil zaključen ta lepo uspeli občni zbor.

Franc K., Ribnica. — Ali mi delodajalec lahko odpove na osem dni? — Po obrtnem zakonu velja za pomožno osebo v obrti brez izjeme odpoovedna doba službenega razmerja, ne glede na čas trajanja, najmanj 14 dni. S službeno pogodbo se odpoovednega roka ne more skrajšati. Prav tako pa mora delodajalec delavcu poprej štirinajstdnevno odpoovedati ali pa mu plačati mezdo za 14 dni, če je delavca sprejel v službo, pa ga potem ni hotel prevzeti.

Janez M., Stranje. — Po treh mesecih učenja je mojster odpustil mojega sina-vajenca, češ, da ni sposoben za delo in da je dosedanjo dobo učenja smatrati kot poskusno dobo. Ali je mojster smel to storiti? — Poskusni čas učenja se more določiti v učni pogodbi največ za mesec dni. V tem času lahko vsaka stranka brez odpoovedi pogodbo odpove in se ta čas učenca ne šteje v učni čas. Po treh mesecih pa mojster ne sme odpustiti vajenca.

Ježe Ku., Žerjav. — Vprašate, ali dobite pri Borzi dela v Mariboru podporo. Brez posla ste od 12. decembra 1938. Zaposleni ste bili devet mesecev

in sedem dni. Javili ste se pri Borzi dela. Občina Vam je šele 5. aprila t. l. potrdila prošnjo za podporo. — Po Vaših podatkih ste bili zadnjih 24 mesecev zaposleni več ko osem mesecev. Pravico imate do podpore štiri tedne. Iz Vašega dopisa ni razvidno, kdaj ste se javili pri Borzi dela. Prijaviti bi se morali takoj ali vsaj šest dni po izgubi dela. Sicer pa nič zato, do podpore ste vsekakor upravičeni.

Matevž L., Ptuj. — OUZD mi je prej ustavil hranarino, preden sem bil dejansko zdrav. Zdravnik me je kratkoma proglašil za zdravega, četudi sem imel take bolečine, da nisem mogel delati. — Iz datumov, ki jih v svojem dopisu navajate, vidimo, da se proti izločitvi iz staleža bolnikov niste pritožili v določenem roku. Šele naknadno, čez več mesecev se pritožujete, da je OUZD nepravilno ravnal. Takrat, ko Vas je OUZD izločil iz staleža bolnikov, bi se morali pritožiti in zahtevati nadpregled. S pritožbo ne boste uspeli. Vaše navedbe, oziroma Vaše takratno zdravstveno stanje se ne more za več mesecev nazaj zdravniško ugotoviti.

Od sedaj naprej kupujte pri OBLAČILNICI TEZNO,

kjer se Vam nudi vsakovrstno blago po res konkurenčnih cenah. Na zalogi so različni kamgarni za moške obleke, blago za plašče in kostume, različne lepe bluze, nogavice, srajce, čevlji — ročno delo. Posetite me in prepričani boste, da imam res najboljšo blago. Enkratni poskus Vas bo zadovoljil. Obleke, moške kakor tudi ženske, izdelujemo tudi po meri. Kupujte samo dobro blago po nizki ceni.

Zima OSTANKI Pomlad

Mariborskih tekstilnih tovarn, pristnobarvni, brez napak, in sicer: Paket Serija «R» z vsebino 16—20 m dobro uporabnih ostankov flanelov in cvrtnbarhentov za ženske obleke, moško, žensko in otroško perilo za znižano ceno Din 125.— Nadalje so še tudi zimski: Reklamni paket Serija «K» in Specialni paket Original Kosmos «D» v zalogi. Za veliko noč: Paket Serija «T» z vsebino 4 m volnenega blaga za ženske obleke v najmodernejših vzorcih za ceno T/1 Din 100.—, T/2 Din 130.—; pri naročilu prosim navedite barvo.

Paket serija «H» vsebina 18—21 m Oxfordov, cefirjev, touringov in frenžef za posebno močne moške srajce v najlepših vzorcih Paket Din 136.—. Paket Serija «M» vsebina 16—20 m pralnega blaga za ženske obleke in dečve, kretona in druka za predpasnike, delena, krepa, cvrtnzeiga in polsvile za bluze in obleke v izbrano lepi sestavi Paket Din 130.—. Pakete H & M razpošiljam tudi mešano vsakega polovico. Paket Serija «Z» vsebina 3—3,20 m dobrega štofa za moško obleko, damski kostum ali plašč, in sicer Z/1 130.—, Z/2 160.—, Z/3 200.—, Z/4 250.—, Z/5 300.— Din. Vsa podloga za moško obleko po kakovosti 80.—, 100.— in 120.— Din. Vsak paket poštnine prosto, pri odvzemu dveh ali več paketov primeren popust! Neprimerno vzamem nazaj in zamenjam. Nešteto priznanj odjemalcev na razpolago. — Prepričajte se tudi Vi in pišite takoj Razpošiljalnici «Kosmos», Maribor, Kralja Petra trg.

INSERIRAJTE V
»NOVI PRAVDI«

Iz lastne pletarne

damske jopice od Din 25.— naprej
moške " od Din 35.— "
otroške " od Din 12.— "
tudi po meri tekom 6 ur po najnovejših modelih in barvah izdeluje
„LUNA“

Maribor, samo Glavni trg 24

IVAN KRAVOS MARIBOR

prporoča kovičke, ročne torbiče, aktovke, denarnice, nahrbtnike, gamaše itd.

„GRIC“ pod Urbanom Rošpoh. Izletniška gostilna, prenočišča, auto cesta. Prvovrstna vina in kuhinja. Telefon: 28-07

Ugoden nakup manufakture pri

I. TRPIN-U

Oglejte si izložbe. Blago in cene govorijo!

Vse za Vaše postelje. Posteljni odeje, močno prešite (domači izdelki), izgotovljeno post. perilo, zglavnike, tubne, madrace, koce, perje, puh, najceneje pri A. STUHEC, specialna trgovina — izdelovanje odej. MARIBOR, Stolna ul. 5

Vsaki osebi — družini nudi stalni zastavek „MARA“ Maribor, Orožnova 6 Celje, Slomškov trg 1

Pletilnica — razpošiljalnica nogavic in pletenin

Kdor hoče dobro kavo piti, mora h „Kavalirju“ iti.
„KAVALIR“ Gosposka 28

KOMBINEŽE

in vse drugo damsko perilo po znižani ceni v novi modni trgovini

MIRKO BREČKO, MARIBOR
Aleksandrova 32